

سرخک چیست؟ چگونه از آن پیشگیری کنیم؟

22 فروردین 1401

سرخک یک عفونت مسری است که باعث بروز خارش های پوستی در سراسر بدن شده و به راحتی منتقل می شود و گسترش پیدا می کند. عامل سرخک، ویروسی بنام پارامیکسوویروس است. وقتی فرد مبتلا به سرخک، سرفه یا عطسه کند، ویروس سرخک را توسط ذرات کوچک در هوا پخش می کند.

این ذرات تا دو ساعت در هوا یا روی سطح اجسام به صورت فعال باقی می مانند. کودکی که با این ذرات تماس داشته باشد، چه از طریق هوا یا اجسام، مبتلا خواهد شد. اگر فرزند شما تا کنون واکسن سرخک را دریافت نکرده یا به بیماری سرخک مبتلا نشده باشد در صورت تماس با فرد بیمار 90% شانس ابتلا به این بیماری را دارد.

معمولاً 18 روز طول می کشد تا فرد بعد از اینکه در معرض تماس با ویروس قرار گرفت اولین علائم بیماری را نشان داد.

بیشترین احتمال سرایت این ویروس به دیگران، 4 روز قبل از بیرون ریختن دانه ها و جوش ها و چهار روز بعد از آن است.

علائم بیماری سرخک

اولین علائم سرخک شبیه به علائم سرماخوردگی شدید مانند تب شدید، آبریزش بینی، گلودرد و سرفه های خشک است. ممکن است غدد لنفاوی در گردن شما ورم کنند. همچنین ممکن است احساس خستگی شدید، اسهال و قرمزی و درد در چشم ها داشته باشید.

در حالی که کم کم این علائم رو به بهبود می روند شما با لکه های قرمز کوچکی در داخل دهانتان مواجه می شوید و به دنبال آن راش های پوستی سراسر بدن شما را در بر خواهند گرفت.

هنگامی که افراد بزرگسال به سرخک مبتلا می شوند، علائم آنها نسبت به کودکان شدید تر بوده و احساس ناراحتی بیشتری می کنند.

علائم سرخک معمولاً 8 تا 10 روز بعد از روزی که در معرض ویروس قرار گرفته اید بروز خواهند کرد. به این مرحله، مرحله کمون گفته می شود.

واکسن سرخک

واکسیناسیون نقش مهمی در کاهش شدید موارد ابتلا به این بیماری داشته است.

واکسیناسیون برای پیشگیری از ابتلا به بیماری سرخک

واکسن حاوی سرخک می تواند از سرخک جلوگیری کند که عمدتاً به عنوان واکسن ترکیبی از واکسن های سرخک - سرخچه - اوریون (MMR) تجویز می شود. واکسن ترکیبی سرخک - سرخچه - اوریون - واریسلا (آبله مرغان) (MMRV) می تواند برای کودکان 12 ماهه تا 12 ساله برای حفاظت در برابر سرخک، اوریون، سرخچه و آبله مرغان استفاده شود. واکسن سرخک تک آنتی ژنی در دسترس نیست.

پیشگیری از بیماری سرخک

یک دوز واکسن MMR حدود 93٪ در جلوگیری از سرخک تأثیر می گذارد؛ و دو دوز آن تقریباً 97٪ مؤثر است. تقریباً هر کسی که به جزء سرخک اولین دوز واکسن MMR در سن 12 ماهگی یا بیشتر پاسخ نمی دهد و به دوز دوم پاسخ خواهد داد؛ بنابراین، دوز دوم MMR برای رسیدگی به نارسایی دوز اول واکسن تجویز می شود.

توصیه هایی در مورد استفاده از واکسن سرخک فرزندان

CDC توصیه می کند که واکسیناسیون در دوران کودکی برای واکسن MMR با شروع اولین دوز در 12 تا 15 ماهگی و دوز دوم در 4 تا 6 سالگی یا حداقل 28 روز پس از اولین دوز توصیه می شود. در ایران و در برنامه کشوری واکسیناسیون دوز اول واکسیناسیون در 12 ماهگی و دوز دوم در 18 ماهگی تزریق می شود.

عوارض جانبی واکسن سرخک، سرخچه و اوریون

اکثر کودکان بعد از تزریق واکسن سرخک، سرخچه و اوریون کاملاً سالم می مانند. اگر چه درصد کمی از کودکان ممکن است از عوارض جانبی زیر رنج ببرند:

سرخمی موقت و تورم در محل تزریق

کج خُلقی و تب خفیف برای یکی دو روز

برخی کودکان بین 7 تا 11 روز پس از تزریق واکسن سرخک، سرخچه و اوریون ممکن است سرخک بسیار خفیفی بگیرند که حدود دو یا سه روز طول بکشد.

از میان هر 50 کودک یک کودک، دو تا 4 هفته پس از تزریق واکسن سرخک، سرخچه و اوریون، اوریون خفیفی می گیرد که یک یا دو روز طول می کشد.

در موارد نادر، کودک ممکن است تقریباً دو هفته پس از تزریق واکسن سرخک، سرخچه و اوریون، جوش های کبود کوچکی بزند.

احتمال کمی وجود دارد که کودکان، 6 تا 11 روز پس از تزریق واکسن سرخک، سرخچه و اوریون، به تشنج دچار شود.

در موارد حاد، کودک ممکن است بلافاصله پس از تزریق واکسن سرخک، سرخچه و اوریون، از ابتلا به آنافیلاکسی رنج ببرد.

داروهای درمان سرخک

سرخک درمان خاصی ندارد. اما برای کاهش تب بیمار از استامینوفن و ایبوپروفن استفاده می شود. برخی تحقیقات هم تأثیر خفیف ویتامین آ در کاهش علائم و کاهش مرگ و میر مبتلایان به سرخک را نشان داده است. برخی افراد هم ممکن است به سینه پهلو و بیماری های عفونی مبتلا شوند که در آن صورت داروهای آن بیماری ها برایشان تجویز خواهد شد.